

De eilanden waar zelden iemand komt, behalve Christian Clauwers...

Voor het hoofdartikel in dit krantje danken we Maaïke Defloor dat we haar artikel "De eilanden waar zelden iemand komt" mochten overnemen dat verscheen De Standaard en Gazet van Antwerpen op 27 november 2018. De foto's komen uit het fotoarchief van Christian Clauwers.

het eiland South Georgia

Vijf weken reisde Christian Clauwers rond over de Zuid-Atlantische Oceaan, waar hij met een expeditie-schip afgelegen eilanden bezocht: Ascension, Sint-Helena, Tristan da Cunha, Gouch

Island en South Georgia en de Zuidelijke Sandwich-eilanden. Duizenden pinguïns op een kluitje, een dolfijn die metershoog de lucht in springt en een babyzeehond die ligt te zonnen op het land.

Wekenlang heeft Christian Clauwers meer dieren dan mensen gezien toen hij onderweg was naar de eilanden in de Atlantische Oceaan tussen Ushuaia in Zuid-Amerika, de meest zuidelijke stad ter wereld,

en de Kaapverdische eilanden, voorbij de evenaar.

*'Eerder had ik al een expeditie naar **Antarctica** gemaakt', zegt Clauwers. 'Toen heb ik aan boord van een voormalig spionageschip van de Russen rond de helft van het continent gevaren, samen met wetenschappers en mensen die voor de Verenigde Naties werken.*

Nu kon ik mee met een expeditieschip met oceanologen, marinebiologen,

Al tijdens zijn studies politieke wetenschappen en global management aan de Universiteit Antwerpen reisde Clauwers zo veel mogelijk, het liefst met een camera in zijn hand. In 2011 gaf hij de kunst- en antiekzaak Zeberg van zijn moeder en tante een doorstart. Daardoor verdiende hij wat geld om ook grotere reizen te ondernemen en investeerde hij in fotomateriaal om zijn eigen werk te kunnen maken. *'Nu haal ik er plezier uit om de*

Clauwers drukt de beelden in het groot af op aluminium en plexiglas, waardoor ze goed tot hun recht komen. Door dat grote formaat stap je als toeschouwer bijna in de spectaculaire landschappen van de eilanden in de Atlantische oceaan. *'Ik wil een ongerepte wereld vastleggen waarin je kan wegdromen. Het lijkt een fantasiewereld die de werkelijkheid overtreft.'* Clauwers bezocht onder andere het meest desolate eiland ter wereld. **Tristan da Cunha** heeft geen vliegveld en geen haven. *Omdat de zee rustig was, slaagden we erin om met een zodiac aan wal te gaan. Daar hebben we veel geluk mee gehad. Twee van de drie keer lukt dat immers niet. Er wonen 278 mensen die allemaal afstammen van zeven families. Ze waren blij nog eens een praatje te kunnen maken met een buitenstaander. Tristan da Cunha is Brits overzees gebied en ze spreken er Engels, maar wel oud-Engels. Dat is moeilijker te verstaan. Het vasteland is zeven dagen varen, dan zit je echt wel ver van de rest van de wereld.'* **Sint-Helena**, het eiland waar Napoleon in ballingschap zat en in 1821 stierf, heeft ruim 4.000 inwoners en daar is wel wat toerisme. *'Met een drone heb ik beelden gemaakt van Longwood House, waar Napoleon verbleef. Ik heb op Sint-Helena ook de oudste landschildpad ter wereld gefotografeerd, die 186 jaar oud zou zijn. Met dank aan de tuinman van de gouverneur die me over*

"Deze foto heb ik genomen in 2018, op de Plancius, in de Zuid-Atlantische Oceaan. Het verhaal achter het beeld is de centrale sleutel van wat ik doe. Het is een verhaal van kwetsbaarheid en diversiteit, van ongerepte plaatsen en collectief bewustzijn. Ik wil het op alle mogelijke manieren delen om het bewustzijn in de samenleving te vergroten, voor het behoud van onze ongerepte natuur, onze oceanen en biodiversiteit.

Met mijn foto's probeer ik te laten zien hoe onze planeet al wordt beïnvloed door de impact van menselijke interactie, maar ook, zoals op deze foto, hoe puur en ongelooflijk mooi deze planeet werkelijk is."

Christian Clauwers

vogelliefhebbers en fotografen. Je hebt er weinig comfort, maar de ervaring is ongelooflijk.'

kunstfoto's van mijn reizen in de galerie te combineren met andere werken.'

het hek heeft geholpen.' Op het eiland **Ascension** verblijven alleen mensen die daar beroepsmatig aan de slag zijn. Dat zijn vooral inwoners van Sint-Helena, een stuk of honderd Britten en dan nog wat Amerikanen. *'Als je op Ascension aankomt, vallen vooral alle zendmasten, satellieten en kabels op, naast de legerbasissen'*, vertelt Clauwers. De natuur bestaat grotendeels uit een

soort maanlandschap. *'Al zijn er ook groene stukken, door de plantensoorten die*

hier geïntroduceerd zijn. De Britten brachten er allemaal planten- en diersoorten naartoe en een deel daarvan gedijt goed. Het is ook op Ascension dat de groene schildpad vanuit Brazilië 2.600 km aflegt om eieren te komen leggen', weet Christian Clauwers. *'Ook daar heb ik foto's van kunnen maken.'*

In totaal heeft Clauwers al 113 landen bezocht en twee keer de wereld helemaal rondgereisd. Zijn expedities naar Spitsbergen en Antarctica hebben het meeste indruk gemaakt.

The Global Seed Vault in Svalbard (Spitsbergen)

Op een kale, koude en afgelegen plek, op slechts 1.000 km van de Noordpool, werd in 2008 door de Noorse regering in Spitsbergen een bunker diep in de rotsen bij Longyearbyen geboord: een 130 meter lange tunnel die uitkomt op drie ruime diepvriezers met een temperatuur van -18° C.

Hier worden een beperkt aantal zaden van alle gewassen ter wereld verzameld om ze te beschermen tegen alle soorten rampen, om te voorkomen dat soorten uitsterven. Het is een kluis voor de bescherming van de biodiversiteit van onze voedselgewassen.

Momenteel zijn er 890.886 verschillende plantenzaden opgeslagen. De bunker heeft een totale capaciteit om 4,5 miljoen soorten te beschermen. Het grootste voordeel van de Spitsbergen Global Seed Vault is de unieke locatie, ver van mogelijke rampen zoals aardbevingen en oorlogen, tot diep in de permafrost beschermd. Na acht maanden werd Christian Clauwers heel uitzonderlijk toegelaten tot de Vault.

*'Op **Spitsbergen** heb ik onder andere de zadenbank kunnen bezoeken, waar Tom Waes tijdens zijn reportage voor een gesloten deur stond. Daarin zitten een miljoen verschillende soorten zaden van planten uit alle delen van de wereld. Als die planten ooit uitsterven, kunnen ze*

dankzij de zadenbank opnieuw worden geteeld.' Clauwers bezocht ook het meest zuidelijke puntje van Antarctica waar je zonder ijsbreker kunt komen. 'In een schuilhut op Kaap Evans, waar avonturier Robert Falcon Scott (1868-1912) verbleef tijdens zijn expedities naar Antarctica, lag op tafel nog een krant uit 1908 en een dode pinguïn, zijn avondmaaltijd.'

De Droge Valleien bij de Rosszee werden ook door Scott ontdekt. Ze vormen het grootste ijsvrije gebied van Antarctica met een extreem droog klimaat. Clauwers: *'Daar zie je dode zehonden liggen waarvan je niet weet hoe oud die zijn. Door die extreme omstandigheden leeft er bijna niets en ontbinden dode dieren ook niet. Misschien zijn die*

Zelfportret in de Discovery Hut van Robert Falcon Scott, gebouwd in 1902 en gebruikt voor de Britse Antarctica-expedities in 1901, 1907 en 1910. Sinds ze verlaten werd in 1910 bleef ze onaangeroerd...

zehonden wel duizend jaar oud.' Clauwers wil niet alleen mooie natuurbeelden maken, maar ook de aandacht vestigen op de opwarming van de Aarde.

'Ik zou heel graag nog de noordwestelijke passage maken naar Alaska, via Groenland en Kamtsjatka. Het dilemma is dat die schepen het ijs

onvermijdelijk openbreken, waardoor je zelf de natuur verstoort. Bovendien zal het weer een dure onderneming zijn. Als ik het zal doen, moet ik eerst nog een paar jaar sparen.'

Dat er nog andere expedities zullen komen, staat vast. 'Dit is mijn manier van leven. Ik kan niet zonder reizen en het liefst op plekken waar amper mensen komen. Zo voel ik mij zelf ook een beetje ontdekkingsreiziger.

Wie is Christian Clauwers ?

Op 8-jarige leeftijd ontdekte ik de vreugde van de fotografie door een oude Zeiss Ikon camera van mijn vader.

Jarenlang heb ik geëxperimenteerd en een steeds grotere passie ontwikkeld voor fotografie, voor beeld en licht. Met mijn camera in de hand combineer ik mijn dorst naar avontuur met mijn liefde voor fotografie om mijn unieke persoonlijke ervaringen vast te leggen.

Na mijn studies Politieke Wetenschappen aan de Universiteit Antwerpen en Global Management aan de Antwerpse Management School, werkte ik als Communication Manager bij het Vlaams Parlement maar na mijn vertrek heb ik me vol passie gestort op de natuur, kunst, muziek, reizen en fotografie.

Gedreven door de uitdagingen van de klimaatverandering, plasticvervuiling, afnemende biodiversiteit en de verstoring van kwetsbare ecosystemen op afgelegen eilanden door menselijk ingrijpen, ben ik steeds meer op zoek naar sporen van de impact die de menselijke soort heeft achtergelaten op de natuur. Mijn expedities naar de

Global Seed Vault op Spitsbergen, de halve omvaart van het Antarctische continent en mijn odyssee door de Zuid-Atlantische Oceaan zijn reizen waarbij ik de relatie en ook het conflict tussen mens en natuur vanuit een verschillende perspectieven onderzocht en in beeld bracht.

Als kunstfotograaf hoop ik anderen te kunnen

onderzeeër.... Geen enkele plek op aarde is ooit te ver weg.

Mijn reizen als avonturier en ontdekkingsreiziger hebben me naar de uiterste polen van onze planeet gebracht: van 78° noorderbreedte tot 78° zuiderbreedte. Ik heb twee keer een rondje om de wereld gemaakt en meer dan 113 landen op alle 7 continenten verkend.

inspireren en bemoedigen met mijn verhalen en foto's. Van de Noordpool tot de jungle, van de woestijnduinen tot de Himalaya, van de top van een vulkaan tot de bodem van de oceaan in een

Ik ben getuige geweest van oorlog, oproer, armoede, creatie én vernietiging van leven. Maar bovenal heb ik de surrealistische schoonheid van de natuur ervaren.

Drie thema's in deze tentoonstelling: de Zuid-Atlantische Oceaan

Op deze odyssee met een expeditie-schip bezocht hij afgelegen eilanden waar amper mensen woonden: hij vertrok op de Canarische eilanden en bezocht achtereenvolgens Ascension, Sint-Helena, Tristan da Cunha, Gough Island en South Georgia en de Zuidelijke Sandwich-eilanden om te eindigen op Patagonië.

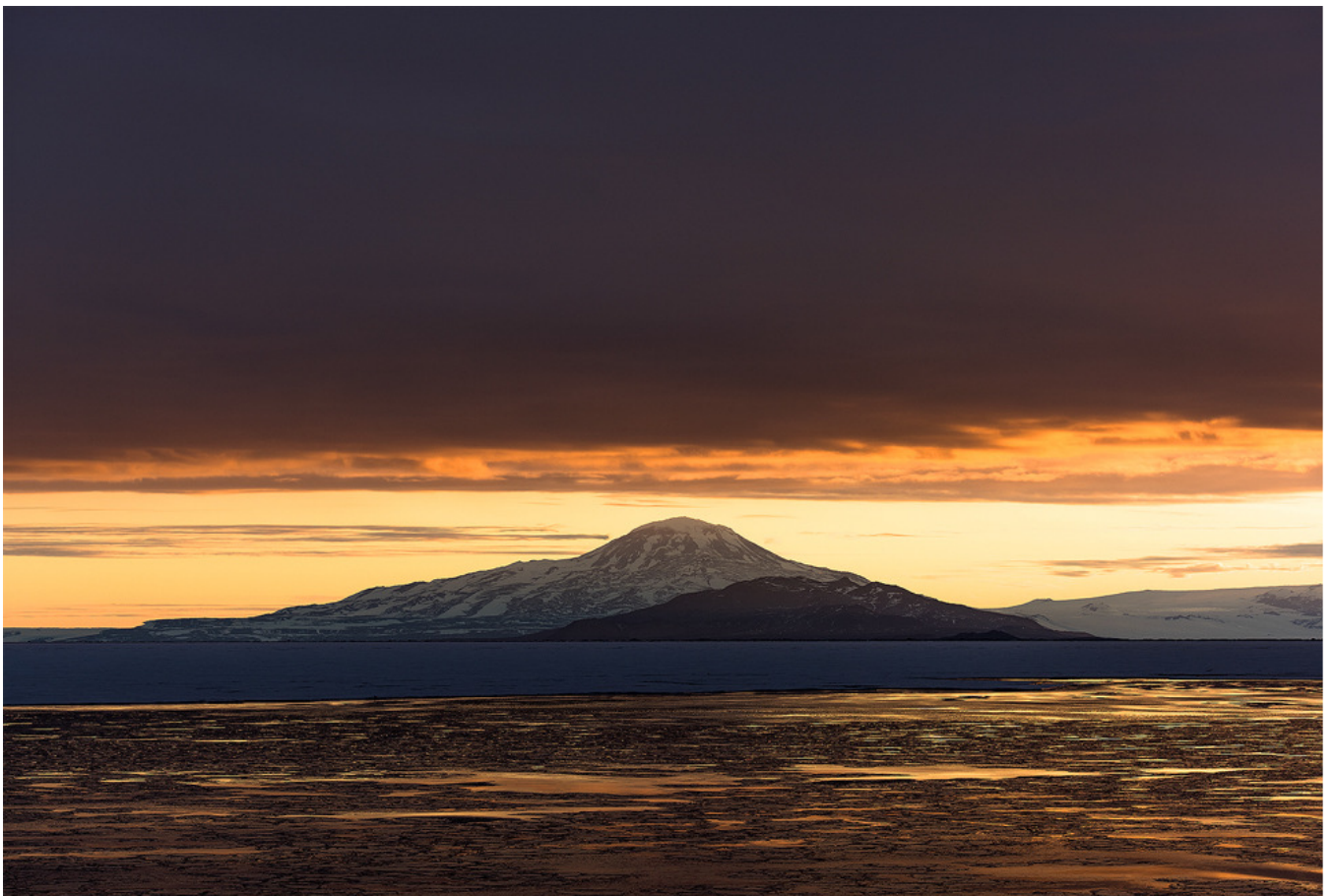
Antarctica in het uiterste zuiden

Lange tijd stonden de polen symbool voor een zuivere, ongerepte wereld. Een wereld die vijandig staat tegenover de mens, met temperaturen die diep onder nul dalen. Onbekende, uitgestrekte, onherbergzame gebieden waar stormen door de vlakten trokken en waar veel poolreizigers en onderzoekers het leven lieten.

Tegenwoordig zijn de polen een symbool van de opwarming van de aarde. Ondanks hun immense oppervlakte, is hun kwetsbaarheid op de voorgrond. Elke temperatuurstijging van een fractie van een graad heeft een enorme impact op de ijsmassa's en de gletsjers en op de dieren die hier hun biotoop vonden.

Christian bezocht op Antarctica onder andere het droogste gebied op aarde: de Droge Valleien. Zij vormen een van de meest extreme woestijnen op onze planeet. Ze bevinden zich in Victorialand, nabij de McMurdo Sound en de Rosszee. Ze werden in december 1903 ontdekt door Robert Falcon Scott, William Lashly en Edgar Evans tijdens hun Discovery-expeditie.

De Droge Valleien bestaan uit een 15-tal valleien. De belangrijkste zijn de Victoriavallei, de Wrightvallei en de Taylorvallei. De Droge Valleien zijn in totaal zo'n 4800 vierkante kilometer groot en vormen het grootste ijsvrije gebied in Antarctica. De vochtigheid in de Droge Valleien is extreem laag. Jaarlijks valt er nauwelijks 1 centimeter sneeuw. Het gebied is ijsvrij omdat de sneeuw tegengehouden wordt door het Trans-Antarctisch Gebergte. Het is er relatief "warm": de gemiddelde jaartemperatuur bedraagt slechts min 17 graden Celsius.

Global Seed Vault in het Hoge Noorden

Het inkomportaal van de Wereldzadenbank is een eenvoudige betonnen constructie. De Seed Vault, uitgehouwen in massief gesteente, werd geopend op 26 februari 2008. De zaadopslagplaats zelf ligt meer dan 100 meter diep in de berg, en onder rotslagen die tussen de 40 en 60 meter dik zijn.

De zaadopslagfaciliteit bestaat uit drie hallen, elk met een basis van ongeveer 9,5 x 27 meter. Elke hal kan ongeveer 1,5 miljoen zaadmonsters herbergen, waardoor de Seed Vault een totale capaciteit heeft om 4,5 miljoen zaadmonsters op te slaan. Tot op heden zijn er bijna 900.000 verschillende zaadmonsters aanwezig. Slechts één van de drie hallen is in gebruik, gekoeld tot -18°C en uitgerust met legborden voor zaaddozen. Wanneer deze hal zijn capaciteit heeft bereikt, wordt de tweede opslaghal voorbereid en gekoeld tot het niveau dat nodig is voor de bewaring van het zaad.

Voor meer informatie: surf naar www.seedvault.no

Colofon

ANNA3 is een kleine vzw die tentoonstellingen en concerten organiseert in de Sint-Anna-ten-Drieënkerk. Op www.anna3.be geven we u een overzicht van wat nog komt en wat voorbij is. Onze vzw werkt enkel met vrijwilligers die zich smijten voor de kunst. Wilt u ook helpen of steunen? Laat het weten via info@anna3.be !

Dit project was maar mogelijk dankzij de steun van onze partners:

